

УДК 711.11

д.т.н., професор Габрель М.М., Огоньок Ю.В.,
НУ «Львівська політехніка»

МАЛІ МІСТА (МІСТЕЧКА) В НОВІЙ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: ПРОГНОЗУВАННЯ ЗМІН ФУНКЦІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ

Наведено нормативно-правові та методичні підходи до формування спроможних територіальних громад (СТГ); проаналізовано перспективний план формування територій громад Тернопільської області; зроблено прогноз змін функцій та структури, а також перспектив розвитку містечок регіону в умовах нової адміністративно-територіальної структури.

Актуальність дослідження.

Процес, про який багато говорилося в останнє десятиліття в Україні та який пов'язується з реформою адміністративно-територіального устрою держави, набуває реальних обрисів. Реалізація реформи суттєво вплине на складену систему розселення в Україні та обумовить зміну функцій більшості поселень регіонів, відкриє нові перспективи розвитку багатьох із них.

Збільшення повноважень та розширення ринкових механізмів, змінність соціально-економічних та правно-адміністративних умов як у масштабі держави, так і на локальному рівні створює передумови для значних якісних змін, але водночас і несе загрози для територій та поселень.

Актуальною стає проблема прогнозування та аналізу змін функцій, а також окреслення шляхів розвитку найбільш деградованих поселень регіонів (селищ міського типу), які упродовж радянського періоду втратили свою історичну роль, а в умовах реформи, стаючи, як правило, адміністративними центрами нових територіальних громад отримують перспективи розвитку.

Дослідженість проблеми.

Реалізацією Закону України “Про добровільне об’єднання територіальних громад” від 5 лютого 2015 року, відповідно до “Методики формування спроможних територіальних громад” затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 214, у Тернопільській області в основному опікується Управління містобудування та архітектури обласної державної адміністрації.

Розпорядженням голови Тернопільської обласної державної адміністрації від 28 квітня 2015 року № 239-од утворено робочу групу з підготовки перспективного плану формування територій громад області.

Крім того у Тернопільській області діє офіс реформ утворений Мінрегіоном України.

Мета статті — прогнозувати зміни структури та функцій містечок регіону в умовах нової адміністративно-територіальної структури, окреслити перспективи їх розвитку.

Аналіз проведено на прикладі Тернопільської області, її адміністративно-територіальної реформи, нових територіальних громад та містечок. Увага зосереджена на очікуваних архітектурно-урбаністичних змінах і перспективах розвитку центрів нових територіальних громад.

Основні терміни, використовувані в статті.

Містечко — адміністративно-правова одиниця системи розселення проміжного характеру між містом і селом, з характерною функціональною спеціалізацією (колись ремеслами та торгово-промисловою функціями), специфічними архітектурно-морфологічним образом та станом інфраструктури. До сьогодні ці поселення не мають офіційного адміністративного статусу, таких прав і функцій, як міста. Більшість із них втратила історичний статус міста, але зберегла відповідну структуру простору та міський характер забудови й архітектури, зокрема в центральній частині поселення.

Адміністративно-територіальна реформа України — зміни адміністративно-територіального поділу держави, що зберігає триступеневу структуру поділу території, впроваджуючи значні зміни на рівні територіальних громад та перерозподілу функцій для створення ефективного самоврядування та самодостатності. Ефект очікується від зменшення ролі областей та районів в управлінні територіями на користь первинних територіальних громад. Змінюється система фінансування (поділу податків та доходів, дотацій та субвенцій тощо).

У постанові Кабінету Міністрів України щодо методики формування спроможних територіальних громад (СТГ) введено терміни: *спроможна територіальна громада, потенційний адміністративний центр СТГ, зона доступності потенційного адміністративного центру СТГ*. Окрім того, вживаються й інші поняття та визначення у значенні, наведеному в законах «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [2; 3].

Виклад матеріалу.

1. Загальні підходи до формування СТГ. Постановою Кабінету Міністрів України № 214 від 8 квітня 2015 року «Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад» сформульована вимога розробити проекти перспективних планів формування територій відповідно до

затвердженої Методики, а також подається форма Паспорта спроможної територіальної громади та її потенційного адміністративного центру.

Паспорт СТГ та її потенційного адміністративного центру містить інформацію про чисельність населення станом на 1.01.2015 р., кількість населених пунктів, що входять до складу СТГ, розрахунковий обсяг доходів, площу території СТГ; кількість закладів, що утримуються за рахунок бюджету органів місцевого самоврядування; наявність приміщень для розміщення установ та органів місцевого самоврядування. Містяться відомості про територіальні громади, що увійдуть до складу СТГ (населення населених пунктів та відстань до потенційного адміністративного центру СТГ).

У Методиці визначено умови, які мають враховуватись при формуванні СТГ (спроможних територіальних громад) — здатність самостійно вирішувати соціально-економічні завдання, історичні, географічні, соціально-економічні, культурні особливості, розвинутість інфраструктури, фінансова забезпеченість, трудова міграція населення, доступність послуг. Встановлено також шляхи і послідовність формування СТГ, визначення меж їх територій, визначення потенційними адміністративними центрами населених пунктів (сіл, селищ, міст), які раніше мали статус районних центрів.

Окремо прописана процедура розроблення та оформлення перспективного плану, який розробляється в електронному та паперовому виглядах і включає графічну частину в масштабі 1:2000 – 1:10 000, а також паспорт спроможних територіальних громад.

Загалом принципи та підходи, закладені в реформу адміністративно-територіального устрою України, повністю відповідають підходам, які були застосовані в Польщі. Українські розробники вважають польську реформу ефективною та покладають надію на її успішність в нашій державі. На думку авторів, ці очікування можуть не виправдатися.

2. Перспективний план формування територій громад Тернопільської області. Готуючи Перспективний план формування територіальних громад Тернопільській обласній державній адміністрації необхідно було б, перш за все, враховувати те, що невід'ємною складовою адміністративно-територіальної реформи повинна бути оптимізація системи управління територіями, впорядкування взаємовідносин органів влади різних рівнів, надання реальної можливості для кожної людини отримати максимальну кількість якісних соціальних та адміністративних послуг від органів влади на кожному рівні, ефективність використання ресурсного потенціалу, сталий розвиток територій, здатність адекватно реагувати на соціальні та економічні виклики, а в кінцевому результаті – сприяння підвищенню рівня життя кожного громадянина в кожному міському чи сільському населеному пункті та інше.

Перспективний план формування територій громад поданий Тернопільською облдержадміністрацією на затвердження до Кабінету Міністрів України, в цілому, не зовсім відповідав як названим вимогам так і Методиці формування спроможних територіальних громад.

Однак, Перспективний план формування територій громад Тернопільської області затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1391-р.

Рис.1

Табл.1.

Перелік спроможних територіальних громад Тернопільської області

Назва територіальної громади	Код населеного пункту – адміністративного центру територіальної громади згідно з КОАТУУ	Назва населеного пункту – адміністративного центру територіальної громади	Назва району чи міста обласного значення, до якого входить адміністративний центр територіальної громади
Скала-Подільська	6120855700	смт Скала-Подільська	Борщівський район
Озерянська	6120885501	с. Озеряни	– “ –
Мельнице-Подільська	6120855400	смт Мельниця-Подільська	– “ –
Золотопотіцька	6121255500	смт Золотий Потік	Бучацький район
Гусятинська	6121655100	смт Гусятин	Гусятинський район
Васильковецька	6121680401	с. Васильківці	– “ –
Колоденська	6122484801	с. Колодне	Збарзький район
Озернянська	6122686701	с. Озерна	Зборівський район
Козлівська	6123055400	смт Козлів	Козівський район
Почаївська	6123410500	м. Почаїв	Кременецький район
Лопушненська	6123484401	с. Лопушне	– “ –
Коропецька	6124255500	смт Коропець	Монастирський район
Скалатська	6124610500	м. Скалат	Підволочиський район
Новосільська	6124685001	с. Нове Село	– “ –
Скориківська	6124687101	с. Скорики	– “ –
Підволочиська	6124655100	смт Підволочиськ	– “ –
Теребовлянська	6125010100	м. Теребовля	Теребовлянський район
Іванівська	6125084101	с. Іванівка	– “ –
Микулинецька	6125055400	смт Микулинці	– “ –
Золотниківська	6125083601	с. Золотники	– “ –
Байковецька	6125280601	с. Байківці	Тернопільський район
Великогаївська	6125281701	с. Великі Гаї	– “ –
Заводська	6125555700	смт Заводське	Чортківський район
Білобожницька	6125580701	с. Білобожниця	– “ –
Коліндянська	6125584501	с. Коліндяни	– “ –
Шумська	6125810100	м. Шумськ	Шумський район

У Тернопільській області, як і у Західному регіоні в цілому, історично склалася відмінна від інших територій України система розселення, при якій значну частку складають малочисельні поселення. У межах Тернопільської області на сьогодні налічується 1053 населених пунктів, з них 1017 сіл, (581 сільських рад) в яких проживає 656,8 тис. мешканців. Середнє число мешканців одного села - 643 особи. Міське населення складає близько 50% від загальної чисельності мешканців області.

В адміністративно-територіальному відношенні область складається з 17 районів, 18 міст (зокрема 4 обласного підпорядкування, 14 – районного), 18 селищ міського типу. За даними останнього перепису загальна чисельність населення Тернопільської області складає 1 млн. 138 тисяч людей. Віковий склад населення області характеризується зменшенням питомої ваги дітей в загальній чисельності та одночасним істотним збільшенням частки осіб старших за працездатний вік. Це значно ускладнює демографічну ситуацію в регіоні.

Область займає територію 13 832 кв. км., це 2.28 % території України, (2.36 % мешканців України).

Використовуючи паспорти СТГ (*які підготовлені зацікавленими представниками самих громад та визначені ними потенційні адміністративні центри*), очевидно в області не в повній мірі вдалося зробити, як рекомендовано Методикою формування спроможних територіальних громад, належний порівняльний аналіз громад, недостатньо досліджено умови, а також не вирішено основні проблеми та завдання сучасного адміністративно-територіального устрою. При визначенні центрів громад і територіальної основи для формування ефективної системи організації влади не надано, в переважній більшості, переваги колишнім районним центрам, іншим населеним пунктам, які жителями навколишніх поселень традиційно визнавалися місцевими центрами громадського, культурного, релігійного життя, центрами торгівлі або релігійного паломництва, а також об'єктам економічної активності та наявності інвестиційно привабливих територій.

Облдержадміністрацією не враховано та не використано і іншу інформацію, яка не міститься в паспорті СТГ, — розміщення територіальної громади в системі розселення області; природно-ресурсні умови громади; значна диспропорція в ресурсному забезпеченні та рівнях соціально-економічного розвитку між адміністративно-територіальними одиницями одного рівня; наявність транспортних мереж регіонального та державного значення; структура земель; промисловий потенціал; можливість надання громадою мешканцям повного комплексу повноцінних соціально-економічних, адміністративних, побутових та інших послуг.

Таблиця 2
 Характеристика спроможних територіальних громад Тернопільської області відповідно до переліку Перспективного плану формування територій громад Тернопільської області затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1391-р

№ з/п	Показники	В т.ч.			В т.ч.												Обсяг доходів						
		загальна к-сть мешканців	дошкільнят	шкільного віку	к-сть населен. пункту	Площа території, кв км	к-сть закладів, що утримуються з бюджету	навч. закладів І-ІІІ ступенів	- / - / І - ІІ ступенів	- / - / І ступеню	дошкільних закл.	позашкільної освіти	клубури	ФАП	амбулаторій, поліклінік	лікарень		Станції швидкої допомоги	Навчальні приміщення для держ. органів	Навчальні приміщення для органів місцевого самоврядування	Відаль до обласного центру	Навчальність залізниця	Зал. вокзали, станції
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Скала-Подільська	9660	558	924	12	150	40	3	4	1	6	1	13	8	4	-	-	+	+	106	-	-	9 945,19
2	Озерянська	2644	131	302	5	57	17	1	1	2	1	3	4	4	1	-	-	+	+	91	-	-	2 813,37
3	Мельнице-Подільська	16206	882	2113	20	223	63	5	5	4	7	1	20	16	4	1	-	+	+	137	+	+	12 258,14
4	Золотопогіська	10914	812	1606	11	124	57	4	3	4	11	1	21	9	2	1	1	+	+	87	-	-	8 016,42
5	Гусятинська	8391	177	249	4	35	15	1	2	-	3	1	3	3	1	1	-	+	+	82	+	+	14 005,31
6	Васильковецька	6322	364	762	6	126	26	2	4	-	6	2	5	4	3	-	-	+	+	74	-	-	9 208,12
7	Колоденська	2830	134	460	5	79	14	1	2	1	1	-	4	3	2	-	-	+	+	31	-	-	2 948,69
8	Озерянська	6366	356	687	8	127	32	1	3	3	2	-	14	6	1	1	1	+	+	23	+	+	5 305,94
9	Козлівська	4648	310	736	5	96	20	1	2	-	4	1	5	4	1	1	1	+	+	29	-	-	5 038,91
10	Почаївська	9455	80	178	4	54	11	1	1	1	1	1	2	2	1	1	-	+	+	67	-	-	11 647,21
11	Лопушненська	2317	187	344	6	55	12	1	3	-	-	-	4	3	1	-	-	+	+	56	-	-	1 938,03
12	Коропецька	4900	207	360	6	68	24	2	1	3	2	1	7	5	1	1	1	+	+	90	-	-	3 616,54
13	Скалатська	14478	767	1378	16	224	67	5	4	3	10	2	27	10	5	1	-	+	+	33	-	-	16 628,23
14	Новосільська	3496	196	483	8	92	24	1	2	1	2	1	12	4	1	-	-	+	+	44	-	-	3 532,37
15	Скориківська	4066	217	453	14	144	37	1	4	2	5	1	13	10	1	-	-	+	+	51	-	-	4 932,96
16	Підволочиська	19855	967	2199	23	350	89	6	8	3	12	3	35	17	4	1	-	+	+	42	+	+	25 245,09
17	Теребовлянська	30698	1049	2281	26	399	108	7	12	5	18	1	43	15	6	1	-	+	+	36	+	+	33 548,28
18	Іванівська	4482	241	452	5	110	23	2	2	-	4	-	9	3	2	1	-	+	+	50	-	-	4 750,23
19	Михулинська	7993	624	1121	7	94	25	2	1	4	7	2	3	4	1	1	-	+	+	18	+	+	9 415,82
20	Золотниківська	8204	403	855	21	284	64	3	8	-	7	-	29	14	2	1	-	+	+	47	-	-	9 479,53
21	Байковецька	5614	380	623	7	86	21	1	4	-	4	-	6	5	1	-	-	+	+	1	-	-	19 542,11
22	Великогайська	11187	748	1318	14	142	35	3	2	1	4	2	11	11	-	-	-	+	+	1	+	-	16 418,76
23	Заволзька	4463	257	622	2	29	9	1	1	-	2	-	2	1	1	1	-	+	+	75	+	+	5 212,59
24	Білобожницька	3885	190	493	6	74	19	1	2	-	3	-	7	5	1	-	-	+	+	88	+	+	3 471,59
25	Коліндянська	4696	304	404	6	108	22	2	2	1	5	1	5	4	2	-	-	+	+	80	-	-	3 945,36
26	Шумська	21297	1457	2966	36	499	97	7	13	5	3	2	31	32	3	1	-	+	+	101	-	-	21 371,39

3. Аналіз вибраних територіальних громад та містечок Тернопільської області. Характеристика та порівняльний аналіз низки СТГ Перспективного плану формування територій громад Тернопільської області викликає сумніви (*через відсутність належної інфраструктури, економічного потенціалу, слабкість кадрової бази та інше*) у спроможності, для прикладу, Колодненської, Лопушненської, Озерянської, Колиндянської і т. п. територіальних громад (*центрами яких визначено відповідні села*) створити та підтримувати сприятливе життєве середовище, забезпечити, через відсутність фінансово-економічної самодостатності, сталий соціально-економічний розвиток та забезпечити надання мешканцям повноцінних якісних і доступних послуг та ін. Адміністративно-територіальна реформа не повинна бути самоціллю (реформа заради реформи) з основною метою швидкого звітування перед центральними органами виконавчої влади про вирішення питання формування Перспективного плану шляхом об'єднання двох-трьох сільських рад у територіальну громаду, без урахування низки чинників, які суттєво впливатимуть на подальше повноцінне існування таких громад і які, жодним чином не зможуть не тільки покращити надання послуг, але і самостійно надавати їх взагалі.

Водночас, не викликає сумнівів спроможність, для прикладу, Шумської, Скала-Подільської, Терєбовлянської, Підволочиської, Гусятинської, Скалатської і т. п. територіальних громад, центри яких сформовані на базі містечок (*існуючих чи бувших районних центрів, які протягом низки сотень років традиційно існували як культурні, освітні, торгові та промислові центри-міста з Магдебурзьким правом*), забезпечити належне виконання поставлених перед ними завдань, в цілому такі громади розвиватимуться як полі функціональні комплекси із визначеними пріоритетами. Оскільки у таких центрах громад існує відповідна інфраструктура, наявний ресурсний та сформований і має можливість розвиватися економічний потенціал, сформовані, або формуються пропозиції щодо перспективи містобудівного розвитку території, наявна необхідна кількість кваліфікованих кадрів, які спроможні здійснити реформу і забезпечити, в подальшому, повноцінне функціонування новостворених громад та інше.

Зважаючи на те, що Перспективним планом формування територій громад Тернопільської області затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1391-р. охоплено лише 283 населених пункти з 1053, обласній державній адміністрації очевидно необхідно готувати черговий Перспективний план, при підготовці якого належало б провести ґрунтовний аналіз ресурсного потенціалу кожної перспективної територіальної громади, оцінити інженерно-геологічні та санітарно-гігієнічні

умови, проаналізувати функціонально-планувальну структуру, сформувати пропозиції щодо перспективи містобудівного розвитку території кожної громади, а також підготувати пропозиції щодо вдосконалення планувальної організації та напрямків економічного і територіального розвитку громади.

Крім названого, з метою повноцінного управління громадою належною їй територією, потребує невідкладного вирішення на законодавчому рівні питання права територіальних громад розпоряджатися землями не тільки у межах, але і за межами населених пунктів.

Оцінка стану розвитку територіальної громади робиться через кількісні показники інвестицій із попередніх років у здоров'я, спорт, рекреацію, інженерну інфраструктуру та культуру.

4. Прогнозування зміни функцій та перспективи розвитку вибраних центрів СТГ в нових умовах. Методика виявлення і прогнозування змін. У західних дослідженнях поширено використовується вираз foresight — як детальне технічне мислення про майбутнє як про щось, що значною мірою залежить від нашої *теперішньої і майбутньої діяльності*. (Людський вимір, діяльнісний підхід). При цьому проєкція майбутнього не є наслідком існуючих тенденцій, трактування їх як умови і «вироку» для майбутнього, а як умова аналізу тенденцій для прийняття рішень, що застережуть від негативних наслідків. При цьому необхідно врахувати:

1) при прогнозуванні слід підкреслити важливість інформації, яка відноситься до майбутнього СТГ та поселень — адміністративних центрів;

2) прогнозування має бути узгоджене з прогнозами розвитку області й трактоване як важливе знаряддя прийняття рішень (у т.ч. і проєктованих) на локальному рівні. Тут важливо визначити місце СТГ та її адміністративного центру в системі найбільших міст області та системі розподілу функцій;

3) умовою прогнозування є зосередженість на специфіці територіальних громад та поселень, які стають їх адміністративними центрами. Слід підкреслити, що поселення, які аналізуються в статті, відносяться до поселень депресивних, у яких спостерігається зменшення населення, економічної та громадської активності.

Прогнозування має бути програмно-цільове — визначається мета й прогнозуються шляхи її досягнення.

Очікувані (прогнозовані) зміни в СТГ та просторі адміністративних центрів.

1. Зросте роль адміністративної функції в розвитку поселення, а в перспективі зростання ролі та впорядкованості громадського центру.

2. Створюється загроза для деградації «неперспективних» поселень, що знаходяться на значній віддалі від центру територіальної громади.
3. Зростає потреба розвитку локальної транспортної мережі та систем транспорту.

Висновки

1. Створюються умови для вдосконалення архітектурно-містобудівної діяльності в межах СТГ. Громада може собі дозволити утримування фахівця з питань землеустрою, архітектури та забудови села. Фахівець, переймаючи на себе більшу частину функцій сьгоднішніх служб адміністративних районів, відповідатиме за питання, пов'язані з оцінкою ресурсів громади, їх ефективного використання, за господарювання та забудови територій, підготовки рішень на дозволи та реєстрацію прав на нерухомість.

2. Проблеми територіально-адміністративної реформи тісно пов'язані з просторовим плануванням. З'являється новий тип проектної документації, який за змістом відповідатиме польським документам «Дослідження умов та визначення напрямів просторової організації й розвитку територіальної громади». До цього часу розроблялися два документи «Генплан поселення», що включав опрацювання території в межах населеного пункту та зміни його меж (як правило, доручення нових територій, їх зміни функції з використанням під забудову). Другий документ розроблявся як Схема землеустрою (як правило, для адміністративного району) і мало пов'язувався з проблемами конкретної територіальної громади, адже земля поза межами поселень перебувала під контролем районної адміністрації. Проте вже в умовах існуючого поділу кожна сільська (селищна) рада розробляє і резервує території, як правило, під житлову забудову. Зарезервовані території зазвичай значно перевищують реальні потреби часу, на який розробляються. Не ведеться моніторинг за процесами на територіях. В умовах нового поділу цей недолік просторового проектування можна буде усунути.

3. Розкриваються більші перспективи розвитку територіальних громад при умові ефективного використання ресурсного потенціалу, що знаходиться на їх території. Малі міста та містечка стають центрами територіальних громад зі значними розширеними функціями.

Література

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР від 21.05.1997//Відомості Верховної ради України. – 1997. - № 24.
2. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII//Електронний ресурс: www.zakon.rada.gov.ua
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 214 “

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 195 “Питання використання у 2015 році коштів державного фонду регіонального розвитку” // Електронний ресурс: <http://zakon5.rada.gov.ua>
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1391-р “Про затвердження перспективного плану формування територій громад Тернопільської області”//Електронний ресурс: www.oda.te.gov.ua/

АННОТАЦІЯ

В статті приведені нормативно - правові і методичні підходи к формуванню спроможних територіальних об'єктів (СТГ); проведено аналіз перспективного плану формування територій об'єктів Тернопільської області; зроблено прогноз змін функцій і структури, а також перспектив розвитку міст регіону в умовах нової адміністративно-територіальної структури

SUMMARY

In the article «*Small cities (small towns) in new administrative-territorial structure of regions of Ukraine: prognosis of change of functions and prospects of development*» analysed normatively and methodical approaches to forming of solvent territorial communities(СТГ); the perspective plan of forming of territories of communities of the Ternopil area is analysed; the prognosis of changes of functions and structure is done, and also prospects of development of small towns of region in the conditions of new administrative-territorial structure.